

---

**Datum**  
2025-09-17

---

# Minnesanteckningar Områdesnätverk

## Skadligt bruk och Beroende

**Tid:** 2025-09-17 kl. 13.00- 15.00  
**Plats:** Digitalt via teams

### Deltagare

Delregion Nordväst: Lotta Johansson (förhinder), Sara Hjert  
Delregion Mellersta: Emma Jonasson, Jennie Göransson Skarp  
Delregion Malmö: Jennie Arnesdotter Petersson, Christina Ek (förhinder och kommer att pausa sin medverkan)  
Delregion Sydväst: Malin Gunnarsson, Karin Gullbrandsson (förhinder), Helen Andersson  
Delregion Nordost: Anders Iversen  
Delregion Sydost: Karin Lindén (förhinder) / Therese Bengtsson (förhinder)

Skånes Kommuner:  
Emelie Sundén  
Malin Müntzing (förhinder)

Emma och Helen hälsas välkomna till gruppen! Christina Ek kommer att pausa sin medverkan i områdesnätverket då hon tar över som projektledare för samsjuklighetreformen i Malmö.

### Frågor från förra mötet

[Lokala behov av kunskap | SKR](#)

Genomgång av de 24 prioriterade områdena;

### Unga och vuxna med skadligt bruk och beroende

Områdesnätverket vill prioritera upp;

4. Behov av forskning och riktlinjer kring boendeformer för personer med SBOB
6. Behov av metoder att nå gruppen utrikesfödda med SBOB

Prioritera ned;

3. Behov av definition av, och ökad kunskap om, andra beroenden än substansbruk- Bedömning att detta inte är socialtjänstens uppdrag
5. Behov av standardiserade instrument med evidens för att behandlare inom öppenvården ska kunna göra bedömningar av behov- Bedömning att detta kan tillgodoses av exempelvis ASI.

### Äldre med skadligt bruk och beroende

Områdesnätverket vill prioritera upp;

11. Behov av kunskapsstöd om äldre med SBOB och kognitiv svikt
13. Behov av kunskap om skadligt bruk och beroende särskilt bland äldre kvinnor

15. Behov av kunskap kring boenden för äldre med SBOB, då vi ej vill LVM vårda dem

Prioritera ned;

14. Behov av utredningsinstrument för att utreda äldre personer med SBOB- Bedömning att detta kan tillgodoses av exempelvis ASI.

17. Behov av insatser och utredningsmetoder anpassade till olika gruppers behov- Bedömning att detta kan tillgodoses av exempelvis ASI.

### **Skadligt bruk och beroende och LSS**

Områdesnätverket vill prioritera upp båda områdena;

20. Behov av kunskap kring hur man arbetar med stöd till boende och sysselsättning för personer med SBOB och IF eller autism

21. Behov av kunskap kring hur man på bästa sätt ska kunna bygga upp den interna samverkan kring målgruppen med IF och SBOB

### **Skadligt bruk och beroende och kriminalitet**

22. Behov av nationella riktlinjer för att undvika att vissa personer riskerar att träffas i samband med besök- *Detta område är oklart vad som avses.*

Områdesnätverket vill prioritera upp;

23. Behov av kunskapsstöd för vuxna vad gäller samsjuklighet och kriminalitet kopplat till funktionshinder som t.ex. autism och IF

24. Behov av kunskap om hur vi inom hemtjänsten kan skydda personer med ex IF och NPF från att hamna i utsatta situationer

Emelie förmedlar vidare till Skånes representanter i Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten, NSK-S, som kommer att prioritera på nationell nivå.

### **Forskningsprojekt Lunds universitet STREAM**

Referensgruppsmöte 27 nov 9–12.

Områdesnätverket skickar in följande personer till referensgrupp STREAM;

Malmö- Linda Fröjdendal

Helsingborg- Sara Hjert

Kristianstad- Jessica Lysell (Ej tillfrågad)

Ystad- Therese Bengtsson

Östra Göinge- Marie Holmström

Datainsamling pågår. Lund är först ut.

### **Yrkesresan Skadligt bruk och beroende**

Se bifogade bilder. Kontakta Malin om ni har frågor och inspel!

Fundera gärna över duktiga utbildare till de olika kurserna!

SKR gör en behovsinventering för att se hur många medarbetare som kommer behöva ha flera YR konton exempelvis Beroende och Funk (vuxen mindre kommuner) eller Beroende och BoU (mottag och social jour). Förfrågan går via chefer inom Yrkesresan men påminner även här!

### **ASI**

[ASI-utbildning - Skånes Kommuner](#) , 13 från Skåne går utbildningen.

Utifrån kontakt med Yrkesresan finns fortsatt inget säkert besked om och när och på vilket vis ASI kan ingå så troligtvis finns behov av ASI kurs våren 2026.

Malin och Sara funderar vidare kring ett upplägg för att stärka arbetet med ASI i Skåne och en fysisk utbildning våren 2026. Både Helsingborg och Trelleborg har nyutbildade utbildare. Emelie deltar vid behov.

## **Aktuellt från delregionerna**

### *Mellersta*

Omställningen Nya SoL

Yrkesresan

Vårdsamverkan Skåne; Samordnare Samsjuklighetsreformen finns på plats.

FACT beroende pilot i gång. Skalar upp arbetet och ska arbeta mer strukturerat och metodtroget. Gemensamma utbildningar på gång. Krävts mycket förankring och gemensamt arbete mellan kommun och region.

Samverkansdagar för chefer och medarbetare från hela mellersta. Tema för nästa samverkansdag; Suicidprevention och skadligt bruk och beroende.

### *Nordost*

Från Skatta läget till fatta läget.

Nya SoL- dokumentationsfrågan

### *Sydväst*

FACT LARO på gång

Fokusgrupp tillsammans med LARO och Socialförvaltningen tillsammans med brukare från båda verksamheterna för att fokusera på samverkan ur ett brukarperspektiv.

Workshops utifrån samsjuklighetsreformen med syfte att höja kunskapen om reformen. Kartläggning över insatserna i kommunerna klar. Samverkan med primärvården är prioriterat att arbeta med.

Bostad Först- Samlingsplats som del i Bostad Först, stor efterfrågan även från andra som inte bor i Bostad Först. 11 boende i Bostad Först på 6 månader, helt utan klagomål!

Signs och safety även i Trelleborg.

### *Nordväst*

FACT Beroende

Yrkesresan

Signs of safety för hela förvaltningen. Risk och skyddsfaktorer och nätverksarbete i fokus.

### *Malmö*

Signs of safety- unga vuxna

Yrkesresan

Projekt Hållbart boende- tvärteam runt individen (Försörjningsstöd, öppenvård och vuxen tillsammans) Anställer två personer för att arbeta med samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov – lite likt FACT beroende.

Diskussion kring ASI och dokumentationskraven i nya SoL. Hur kan man förenkla?  
Omorganisation av hela vuxenenheten i Malmö på gång.

### **Aktuellt nationell nivå**

Aktuellt från BIRK 2025-09-16. Bilder kommer inom kort!

Fokus på Samsjuklighetsreformen och nationell plan för beroendevården.

### **Aktuellt Vårdsamverkan Skåne**

Omtag samsjuklighetsreformen i Skåne. Frågan kommer att tas upp på Central  
Tjänstemannaberedning 24 oktober. Nu finns mer tydliga besked om medel inför 2026 vilket  
aktualiserar frågan om en skånegemensam organisation.

Maria mottagningarna; Frågan återkommer ständigt. Från kommunernas sida finns ett förslag att  
tillskapa en mindre arbetsgrupp för att arbeta med dedikerat med frågan tillsammans med Region  
Skåne. Samma frågeställningar återkommer vid alla möten utan att man kommer vidare.

Inget nytt gällande LARO. Lugnt i kommunerna för tillfället.

### **SMADIT**

Länsstyrelsen Skåne håller samman arbetet. Inget stort flöde i kommunerna. Positivt när det fungerar  
men finns inget enkelt sätt att följa upp effekterna av SMADIT.

### **Information från kunskapsstyrningssystemet**

NAG- ny representant för kommunerna blir Malin Müntzing som ersätter Christina Ek.

På gång;

Save the date, FM 4 december VIP & Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp i Malmö.

Vårdförlopp Opiodberoende är på gång. Malmö representerar Skåne i arbetet genom Linda Fröjdendal.  
Förslag att bjuda in Linda Fröjdendal till vårt områdesnätverk.

### **Uppföljning alla områdesnätverk**

Under hösten kommer alla deltagare att få en enkät för att följa upp områdesnätverken.

### **Strategiska nätverket**

*Områdesnätverksdag 19 november*

**Tema: Socialtjänstens omställning**

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli 2025. Hur har det gått för oss i Skåne?

[Områdesnätverksdag - Skånes Kommuner](#)

Något breddad målgrupp. Sprid i era verksamheter!

### **Övriga frågor**

*LVM*

En hel del anmälningar kommer in men inte alla som leder vidare till omhändertagande. Det finns en  
viss okunskap hos hälso- och sjukvården gällande hur anmälan ska utformas. Det förekommer  
formuleringar som inte korrelerar med lagstiftningen, typ "personen mår inte alls bra" även från

beroendemottagningar och specialistpsykiatri. Finns det behov av utbildning? Läkarintygen bedöms hålla god kvalitet. Emelie och Jennie A tar frågan vidare till Martin Bråbäck.

*Vill områdesnätverket anordna någon aktivitet?*

Skånes Kommuner har en del medel som kan användas för konferenser, utbildningar etc. Något som områdesnätverket vill?

*LVM Riktlinje transport*

Uppdatering klar [Riktlinje Transport från sjukvårdsinrättning LVM - psyk](#)

Inga avvikelser har inkommit. Skånes Kommuner skickar inte längre ut påminnelser om att inkomma med avvikelser.

*Frukostseminarium*

[Frukostseminarium - Skånes Kommuner](#)

## Information

### Nationell konferens om spelproblem 2025

Problem kopplade till spel om pengar är en komplex samhällsutmaning som berör många professionella från olika delar av samhället. Denna konferens syftar till att samla kliniker, beslutsfattare, forskare och andra yrkesverksamma som arbetar med spelrelaterade problem, för att främja kontakt, samverkan och kunskapsutbyte.

Över två dagar erbjuds ett program där konferensdeltagarna får ta del av presentationer rörande politik, myndigheters arbete och forskning, men också brukarperspektiv och kopplingar mellan spelproblem och problematiskt dataspel. Konferensen sätter det svenska arbetet i ett större internationellt sammanhang genom föreläsningar och ett panelsamtal med inbjudna gäster från andra länder.

**Datum:** 24–25 november 2025

**Lokal:** Jubileumsaulan på Skånes Universitetssjukhus i Malmö (Jan Waldenströms gata 1, 214 28 Malmö)

[Nationell konferens om spelproblem 2025](#)

### Alkohol och narkotika ökar risken för självmord

Personer med skadligt bruk av alkohol och narkotika löper en högre risk att dö i suicid än andra. Det visar aktuell kunskap från vetenskapliga studier som vi sammanställt. Kvinnor med skadligt substansbruk är särskild sårbara på grund av stigma, social utsatthet, våldsutsatthet och psykisk ohälsa. Samsjuklighet är vanligt bland personer med skadligt substansbruk. Många har parallella beroendediagnoser och andra psykiatriska diagnoser såsom depression eller ångestsyndrom.

[Läs mer i faktabladet om skadligt substansbruk och suicid](#)

### Konferens: Beroende och psykisk ohälsa – livsvillkor, konsekvenser och vägar framåt 10 oktober

[Konferens: Beroende och psykisk ohälsa - livsvillkor, konsekvenser och vägar framåt | NSPH](#)

Vid anteckningarna

Emelie Sundén